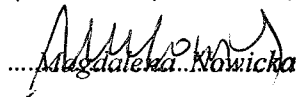

Zatwierdzam
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich

.....Magdalena Nowicka

Warszawa, dnia 11/09/14

Protokół

z XV posiedzenia Grupy Tematycznej do spraw Podejścia Leader przy Grupie Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

W dniu 6 maja 2014 roku w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się XV posiedzenie Grupy Tematycznej do spraw Podejścia Leader przy Grupie Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich – zwanej dalej „Grupą”. W posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele lokalnych grup działania i lokalnych grup rybackich, przedstawiciele samorządów województw, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (z Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich) a także przedstawiciel Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) oraz zaproszeni eksperci. Kopia listy obecności uczestników posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Posiedzenie otworzyła Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW, Pani Renata Zielińska, która przedstawiła agendę spotkania. Posiedzenie zgodnie z zaakceptowanym przez uczestników harmonogramem przebiegało według następującego porządku:

1. Rozpoczęcie spotkania GTL i przedstawienie programu
2. Informacja o zmianach w projektach rozporządzeń Ministra RiRW zmieniających rozporządzenie ws. szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz rozporządzenie ws. szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013
3. Informacja nt. stopnia finansowej realizacji poszczególnych LSR przez LGD w ramach PROW 2007-2013
4. Prezentacja planu wskaźników przyjętego w projekcie PROW 2014-2020 dla działania LEADER
5. Przekształcenia LGD wynikające z konieczności dostosowania się grup do wymogów PROW 2014-2020 oraz związane z nimi problemy. Dyskusja
6. Prezentacja projektu PROW 2014-2020 (wersja z 7 kwietnia br.) w zakresie działania LEADER.
7. Zasady realizacji instrumentu RLKS w Polsce

11.09.14

Ad. 2 Informacja o zmianach w projektach rozporządzeń Ministra RiRW zmieniających rozporządzenie ws. szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz rozporządzenie ws. szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Tę część spotkania rozpoczęła Pani Beata Rodak z Wydziału Leader MRiRW, która przedstawiła główne zmiany w projektach rozporządzeń dla działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” i 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja”, wynikające z wydłużenia terminu na złożenie wniosku o płatność ostateczną z 31 grudnia 2014 r. do 31 marca 2015 r. Prezentacja stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Odpowiadając na pytania uczestników spotkania Pani Beata Rodak wyjaśniła, iż zmiana wysokości limitu (ze 120% do 150%) środków przewidzianych na ostatni nabór, do którego LGD będą mogły dokonywać wyboru operacji, będzie dotyczyła jedynie tych naborów, które rozpoczną się w momencie lub po wejściu w życie znowelizowanego rozporządzenia dla działania 413. Jednocześnie Pani Beata Rodak poinformowała, iż projekty rozporządzeń w chwili obecnej oczekują na opinię MSZ ws. zgodności z prawem Unii Europejskiej, a ich publikacja wstępnie przewidywana jest na przełomie maja i czerwca br.

Ad. 3. Informacja nt. stopnia finansowej realizacji poszczególnych LSR przez LGD w ramach PROW 2007-2013

Pan Łukasz Tomczak z Wydziału Leader MRiRW przedstawił dane ukazujące stopień zaawansowania finansowej realizacji LSR przez LGD w ramach PROW 2007-2013 oraz scharakteryzował główne czynniki zagrażające całkowitemu wydatkowaniu pomocy przyznanej grupom w ramach umów ramowych. Prezentacja stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Po prezentacji Pani Renata Zielińska poinformowała, że przedstawione stanowisko wyraża obawy MRiRW jako instytucji zarządzającej. Wszyscy zdają sobie sprawę z zagrożenia jakim jest niewydatkowanie części środków i ich zwrot do budżetu UE. Pani Renata Zielińska poinformowała o podejmowanych przez MRiRW działaniach, z prośbą o przekazanie tych informacji do wszystkich LGD. W pierwszej kolejności MRiRW zwróci się z prośbą do instytucji wdrażających o możliwość aneksowania umów ramowych dla tych LGD, w których zachodzi wysokie ryzyko niewydatkowania środków finansowych (dotyczy to niezakontraktowanych dotychczas środków, gdyż nie ma możliwości ich wydatkowania w terminie). Od ARiMR resort oczekuje informacji o wolnych środkach w ramach działań „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” i „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” oraz „Wdrażanie projektów współpracy”. SW otrzymały informacje z monitoringu LSR oraz opinie MRiRW dotyczące każdej z LGD w danym województwie. Po otrzymaniu wszystkich informacji z SW oraz ARiMR, Ministrowi RiRW zostaną przedstawione wyniki analizy w celu podjęcia odpowiednich środków (w tym ewentualnej realokacji do innej osi PROW) Pani Renata Zielińska skierowała prośbę do uczestników o jak najszybsze zorganizowanie

spotkań

z przedstawicielami LGD w każdym z województw w celu analizy sytuacji bieżącej

Pan Łukasz Tomczak przypomniał, że LGD, które nie wykorzystają środków finansowych zapisanych w umowach ramowych grożą sankcje, dlatego lepiej aneksować umowy ramowe z SW.

Pan Zbigniew Wieczorek wskazał, że 73% zagrożonych LGD to bardzo dużo. Jednak znaczna część środków jest w ARiMR w rozpatrywanych wnioskach. W woj. łódzkim na tę chwilę rozpatrzonych jest tylko 16% wniosków. Zgodnie z rozporządzeniem ARiMR ma 5 miesięcy na rozpatrzenie wniosku, co w sytuacji kiedy do beneficjenta nie zostało wysłane żadna pismo w tym terminie? Dlaczego LGD ma odpowiadać i ponosić sankcje za środki, które nie zostaną wykorzystane w wyniku nie rozpatrzenia wniosków przez Agencję? Agencja przygotowuje informacje, łącznie z danymi finansowymi z wniosków, które są w trakcie weryfikacji, ile środków będzie mogło podlegać ewentualnej realokacji. Jednak więcej projektów z „mikro” i „różnicowania” przez LGD nie będzie. Dlatego proponujemy aneksowanie umów ramowych. LGD będą szczegółowo poinformowane przez podmiot wdrażający.

Pan Paweł Knapczyk z UM woj. małopolskiego powiedział, że w Małopolsce przedstawiciele LGD oraz ARiMR na wspólnym spotkaniu ustalili, że dokonają analizy wniosków, które obecnie są w trakcie rozpatrywania. Na tej podstawie zostanie oszacowana liczba wniosków, które mają szanse i liczba tych, które nie mają szans na przyznanie pomocy. LGD poinformowały o zgłaszanym zainteresowaniu działaniami ARiMR na obszarze ich działania. Dzięki temu zostanie określona kwota, która pozostaje wolna i LGD wspólnie z Agencją będą mogły zdecydować indywidualnie dla każdej grupy czy przeprowadzić kolejny nabór na „mikro” i „różnicowanie”. Natomiast SW stwierdził, że nie będą realokować środków wolnych na małe projekty i odnowę wsi, gdyż te działania zostały zwiększone już o 40 milionów zł. I takie stanowisko zostało przekazane LGD w Małopolsce. W ocenie SW nie jest możliwe wykorzystanie wszystkich środków w ramach osi Leader.

Ponownie Pan Zbigniew Wieczorek zapytał na jakiej podstawie Agencja będzie oceniała czy dany wniosek ma szansę zostać rozpatrzony pozytywnie? Czy są jakieś narzędzia do tego? Agencja powinna zweryfikować i ocenić każdy wniosek a nie rokować, który ma szansę, a który nie. Pani Dyrektor Zielińska odpowiedziała, że wszystkie wnioski złożone zostaną rozpatrzone. Chodzi jedynie o wstępną analizę sytuacji. Nie chodzi o to żeby teraz ogłosić kolejne nabory

Kolejne pytanie, zadane przez Panią Joannę Sokólską z LGD Puszcza Knyszyńska, dotyczyło kwestii technicznej aneksowania umów ramowych. Co w przypadku jeśli LGD ma 1/3 swojego budżetu na wdrażanie LSR w rozpatrywaniu i nie ma wolnych środków, ale chce być bezpieczna i zawiera aneks, a nie wie jaki będzie wynik rozpatrzonych wniosków. Pani Zielińska wytłumaczyła, że skoro wniosek został przez LGD zaopiniowany, jako spełniający wymogi LSR i jest niekompletny, bo brakuje dużej liczby załączników formalnych, to same LGD powinny zdawać sobie sprawę jakie wnioski akceptują. Najlepszym rozwiązaniem jest przykład Małopolski, gdzie podczas wspólnego spotkania LGD, SW i ARiMR omówiły wnioski złożone do instytucji wdrażających.

Pani Mirosława Mochocka ze Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego wskazała, że aneksować umowy ramowe powinno się o te środki, które już na pewno nie będą do wykorzystania przez LGD w działaniach SW i ARiMR. Pomimo, że grupy do 30 czerwca br. mogą jeszcze składać wnioski o ogłoszenie naboru, to jest to bardzo ryzykowne i problematyczne w sytuacji, gdy dużo wniosków leży w SW czy ARiMR do sprawdzenia. Nie ma prawnej możliwości aneksowania umów ramowych w zakresie wniosków wybranych przez LGD do realizacji. Podmioty wdrażające muszą je najpierw

rozpatrzeć i skutkiem negatywnych decyzji może być niewykorzystanie środków przez LGD. Kwoty na funkcjonowanie: LGD powinny zacząć oszczędzać, gdyż 15% na funkcjonowanie grupy będzie liczone od faktycznego wykorzystania środków, a nie zakładanego w strategiach. Ważna jest też współpraca pomiędzy LGD a SW, tak aby przekazywane przez grupy wnioski były kompletne i spełniały określone kryteria oceny oraz konkretne wskaźniki. Ponadto LGD musi nadal interesować się złożonymi wnioskami i pomagać beneficjentom w ich korekcie i uzupełnieniu. Pani Justyna Durzyńska, Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, stwierdziła, że potrzebne jest wsparcie także ze strony ARiMR, aby pozytywnie zakończyć weryfikację wniosków. Biorąc pod uwagę obowiązujące terminy na poszczególne etapy przyznania pomocy, realizacji operacji i wypłaty środków nie ma już czasu na ogłaszanie nowych konkursów.

„Pani Zielińska wyraziła również zaniepokojenie, że LGD pozwalają na składanie niekompletnych wniosków, które trafiają do ARiMR i zachodzi konieczność długotrwałego uzupełniania. Warto byłoby wstawić do kryterium oceny wniosków przez LGD kompletność wniosku. Pan Zbigniew Wieczorek stwierdził, że brakuje instrumentów prawnych, LGD nie ma możliwości wzywania beneficjentów do uzupełnienia.

Pan Krzysztof Kwatera wskazał, że nie warto mówić o tym co było, ale lepiej zastanowić się nad usprawnieniem i uproszczeniem całej procedury wnioskowania. Należy wziąć pod uwagę poruszane kwestie przy pisaniu podręcznika dla LGD na nowy okres programowania.

Ad. 4. Prezentacja planu wskaźników przyjętego w projekcie PROW 2014-2020 dla działania LEADER.

Pani Katarzyna Zapora z Wydziału Leader poinformowała, że w tym okresie programowania nie ma standaryzacji wskaźników. Wskaźniki były tworzone oddolnie i są charakterystyczne dla danej strategii. W nowym okresie programowania będzie wymóg standaryzacji dodatkowych wskaźników dla działania Leader. Jest to również efekt głosów, które pojawiały się na wcześniejszych spotkaniach aby był pewien katalog podstawowych, wystandaryzowanych wskaźników dla LGD, za pomocą których można porównywać dane i w określony sposób przedstawiać swoje osiągnięcia. Standaryzacja jest w skali „mikro” i nie zaburza w żaden sposób oddolności strategii. Następnie Pani Katarzyna Zapora omówiła listę planowanych dodatkowych wskaźników dla działania LEADER. Przedmiotowa prezentacja znajduje się w załączniku nr 4 do protokołu.

Pan Tomasz Piłat zadał pytanie jak rozumieć miejsca pracy, jako osoby zatrudnione czy jako etaty, powinno być to sprecyzowane. Pani Katarzyna Zapora wyjaśniła, że prezentowane wskaźniki to na razie podstawy, a dokładne zdefiniowanie będzie w późniejszym terminie.

Pani Justyna Durzyńska zadała pytanie, jak traktowana będzie ta lista wskaźników dodatkowych. Czy będzie to katalog wskaźników do wyboru, tak jak to jest w obecnym okresie programowania, gdzie funkcjonują dość szerokie listy wskaźników, z których wnioskodawca coś wybiera? Czy są to wskaźniki obowiązkowe, także biorący dany zakres działania musi wszystkie te wskaźniki liczyć? I kolejne pytanie, w celu potwierdzenia, czy nie jest to lista zamknięta czy pomocnicza i czy do zakresu LSR można mieć własne wskaźniki wynikające ze strategii? Pani Katarzyna Zapora odpowiedziała, że jeśli dany zakres tematyczny będzie w LSR to wszystkie te wskaźniki, które są w ramach danego zakresu tematycznego muszą być umieszczone w strategii. Natomiast, jeśli któryś z zakresów tematycznych nie będzie realizowany z uwagi na specyfikę LSR, to należy zapisać po prostu nie dotyczy, bo tego typu projekty nie będą realizowane. Założenie jest takie, że jeśli dany zakres tematyczny pojawia się w LSR, to cały zestaw wskaźnikowy musi być monitorowany.

Następny głos z sali wskazał, że takie uzasadnienie budzi wątpliwości co do samodzielności w tworzeniu własnej strategii, bo może się okazać, że niekoniecznie wszystkie wskaźniki są potrzebne lub możliwe do osiągnięcia przy danym zakresie. Pani Katarzyna Zapora wyjaśniła, że wskaźniki nie narzucają tego co należy robić ale określają katalog dla wybranych tematów. To czy będą realizowane miejsca noclegowe będzie wynikało z LSR. Jeśli takich miejsc LSR nie będzie realizowało to wpisujemy – nie dotyczy, ale zakres tematyczny turystyka będzie w LSR, i inne wskaźniki będą użyte.

Pani Katarzyna Zapora wyjaśniła, że lista wskaźników nie służy standaryzacji tego co jest do wykonania w ramach strategii. Nie będzie narzucane tymi wskaźnikami, to co ma być zrealizowane w ramach strategii, tylko chodzi o ustalenie tego co będzie do zmierzenia.

Kolejne pytanie dotyczyło wskaźnika - liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury, którego rezultatem jest wzrost liczby osób korzystających z tej infrastruktury. To znaczy, że jest jakaś bazowa liczba, do której doliczamy wzrost, czy tutaj niezbędny jest wskaźnik bazowy? Pani Katarzyna Zapora wyjaśniła, że jeśli chodzi o wskaźnik rezultatu zawsze jest jakaś wartość bazowa, która niekoniecznie jest wartością zerową. Bo o ile w produkcji, zawsze zaczynamy od zera, to w rezultacie, może być też zerowa, ale jeśli jest wzrost to raczej już jakaś wartość początkowa jest. Tą wartość trzeba oszacować, bo to wynika z definicji wskaźnika, że wskaźnik przede wszystkim musi być mierzalny, czyli musi mieć wartość początkową i wartość docelową.

Pani Renata Zielińska dodała, że wskaźniki rezultatu będą trudne do monitorowania i trzeba dość precyzyjnie określić, jak one będą monitorowane np. liczba osób korzystających z obiektów zabytkowych. Monitorowanie wskaźników będzie się odbywać w sposób podobny do obecnego, ale należy wyciągnąć wnioski z tego co w tym okresie zrobiliśmy dobrze, a co niekoniecznie.

Pan Krzysztof Kwatera wskazał, żeby nie przyjmować wskaźnika produktu z góry, jako zero. Przykładowo ścieżka rowerowa może już istnieć, a powstaną tylko dodatkowe odcinki. Zaproponował, aby unikać we wskaźnikach liczby projektów, na rzecz tego co ma być zrobione. Tam gdzie jest liczba projektów polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa, może być liczba nowych przedsiębiorstw lub liczba inwestycji w przedsiębiorstwach. Jeśli chodzi o trudny wskaźnik rezultatu do szkoleń, byłoby lepiej jakby dało się mierzyć zmianę w wyniku dokonanych szkoleń, bo liczba uczestników często jest też po stronie produktu. Natomiast można próbować i to podniosłoby wartość szkoleń, gdyby udało się mierzyć to, czego uczestnicy się nauczyli, czy to w formie karty oceny czy też testu. Lepiej stosować takie wskaźniki, które pokazują efekt zmiany.

Następne pytanie z sali dotyczyło, czy dokupienie dostawek do pokoi jest zwiększeniem miejsc noclegowych? Pani Katarzyna Zapora potwierdziła i podkreśliła, że dyskusja i uwagi są niezwykle cenne, ale proponowane wskaźniki są już w programie i zostały już przedstawione Komisji Europejskiej. Oczywiście można opracować w formie dokumentu dodatkowe wskaźniki, rozszerzyć ten katalog. Pani Mirosława Mochocka wskazała, że w takim razie dyskusja powinna być kontynuowana po zatwierdzeniu wskaźników, tak aby opracować ich interpretacje oraz sposób ich liczenia.

Kolejne pytanie dotyczyło definicji grup defaworyzowanych? Pani Katarzyna Zapora odpowiedziała, że wynika to bezpośrednio ze strategii, gdzie będą uwzględnione grupy wymagające włączenia społecznego na danym obszarze. Wskazane będzie czy to jest młodzież, czy to są kobiety, czy osoby w określonym wieku. Nie ma katalogu zamkniętego.

Ad. 5. Przekształcenia LGD wynikające z konieczności dostosowania się grup do wymogów PROW 2014-2020 oraz związane z nimi problemy.

Pani Beata Rodak przedstawiła prezentację nt. formy prawnej LGD w okresie programowania 2014-2020, która stanowi załącznik nr 5 do protokołu. Pani Justyna Durzyńska wskazała, że prawnicy SW określili, że dopóki nowa ustawa przesądzająca nadzór marszałka nad stowarzyszeniami specjalnymi nie wejdzie w życie, to nie ma podstaw do rejestrowania takich stowarzyszeń. Pani Zielińska potwierdziła odmienne stanowisko MRiRW w tej sprawie. Warto podkreślić, że są w Polsce funkcjonujące stowarzyszenia specjalne powołane na podstawie art. 15 ustawy ROW, niewybrane do realizacji LSR, a dalej działające jako organizacje. Sprawuje nad nimi nadzór marszałek.

Pani Jolanta Pęgowska wskazała, że LGD działająca jako fundacja wystąpiła do KRS z wnioskiem o utworzenie stowarzyszenia. Sąd wystąpił z zapytaniem do marszałka czy na terenie danych gmin działa LGD. Oczywiście marszałek potwierdził i sąd nie zezwolił na rejestrację nowego podmiotu. Podobnie gminy nie podejmą nowych uchwał o wstąpieniu do stowarzyszenia bez istniejącej podstawy prawnej, więc fundacje czekają na nową ustawę. Druga kwestia dotyczyła nie tylko spraw związanych z doświadczeniem ale również ze składnikami majątkowymi fundacji nabytymi w ramach umowy na funkcjonowanie, które wiążą celem przez 5 lat od ostatecznej płatności na rzecz beneficjenta. Prowadząca potwierdziła, że związanie celem obowiązuje przez 5 lat od momentu przyznania pomocy.

Pani Inga Kawałek wskazała, że warto by było sprecyzować co to jest „nowa LGD”, pojęcie które pojawia się w podręczniku, który jest przygotowywany. Powinien być położony większy nacisk na wykorzystanie potencjału danej LGD, że same trójsektorowe członkostwo nie wystarczy.

Pan Krzysztof Kwatera wskazał na istniejący problem w nazewnictwie samej LGD. Bo lokalną grupę działania może założyć każdy. Nie musi być tam żadna gmina, tylko nie będzie realizowała lokalnej strategii rozwoju. Może teraz uporządkować tą sprawę i żeby nazwy LGD nie można wykorzystywać do nazywania organizacji, które nie realizują strategii bo to wprowadza pewien chaos w terenie. Pani Rodak wyjaśniła, że taki wniosek - zastrzeżenie nazwy lokalna grupa działania, może spowodować, że żadna organizacja nie zostanie zarejestrowana przed wyborem do realizacji strategii.

Pani Justyna Durzyńska zapytała czy można rejestrować dowolną ilość lokalnych grup działania? Pani Rodak wyjaśniła, że można rejestrować dowolną ilość stowarzyszeń specjalnych. W przyszłym okresie programowania bardziej niż o wyborze lokalnej grupy działania będziemy mówić o wyborze lokalnej strategii rozwoju.

Pani Renata Bukowska wskazała, że obecnie ktoś kto zapragnie zarejestrować stowarzyszenie specjalne pod nadzorem marszałka, a w przyszłości lokalną grupę działania, a następnie kolejne stowarzyszenie wystąpi o rejestrację, to ani sąd ani marszałek nie będą wiedzieli, które jest właściwe. Może rzeczywiście dobrym rozwiązaniem jest zastrzeżenie nazwy lokalna grupa działania. Pani Beata Rodak wyjaśniła, że z prawnego punktu widzenia takie zastrzeżenie nazwy nie jest możliwe. Ponadto w ustawie nie ma obowiązku aby nazwa organizacji realizującej lokalną strategię rozwoju musiała zawierać w sobie słowa „lokalna grupa działania”. Są takie stowarzyszenia, które nie posiadają w nazwie LGD.

Pytanie z sali dotyczyło sytuacji faktycznej, na obszarze gdzie lokalna grupa działania funkcjonuje jako związek stowarzyszeń, natomiast na tym samym terenie działa również lokalna grupa rybacka. Czy przekształcając LGR w LGD, obecny funkcjonujący związek stowarzyszeń może wejść jako członek

do nowego stowarzyszenia. Odpowiedź Pani Beaty Rodak, że związek stowarzyszeń jest osobą prawną więc może być członkiem stowarzyszenia specjalnego. Nie ma potrzeby zmieniania LGR w LGD, bo w przyszłości będą działać tylko i wyłącznie LGD. Nazwa stowarzyszenia jest unikatowa i KRS nie rejestruje stowarzyszenia o takiej samej nazwie.

Kolejne pytanie dotyczyło kwestii majątku stowarzyszenia, które wchodzi w skład nowego stowarzyszenia. Czy trzeba zapłacić podatek od czynności cywilnoprawnych z tytułu wniesienia majątku do nowego stowarzyszenia. Odpowiedź prowadzącej wyjaśniła, że stowarzyszenie zostając członkiem nie musi wносить swojego majątku.

Następne pytanie dotyczyło przepisów przejściowych, które mówią, że musi być przynajmniej jeden partner z każdego z trzech sektorów. Czy gminy muszą ponownie składać uchwały intencyjne? Czy tylko nowe gminy, które chcą dołączyć do stowarzyszenia? Pan Łukasz Tomczak odpowiedział, że dopiero z rozporządzenia regulującego wsparcie przygotowawcze będzie to wynikało. Na tę chwilę nie jest nigdzie zapisane, że to ma być uchwała czy też deklaracja. W zapisach PROW nie jest zapisane, że sektor publiczny musi reprezentować gmina, może to być inna jednostka, jednak ostatecznie określi to rozporządzenie.

Inne pytanie z sali dotyczyło rekomendacji MRiRW w przypadku jeśli jedna LGD wchodzi w skład innej, potencjalnie lepiej działającej LGD jako członek. Będzie to skutkowało i tak koniecznością wstąpienia gmin do nowej LGD, więc de facto stare stowarzyszenie LGD rozpadnie się. Pan Łukasz Tomczak wyjaśnił, że żadne przepisy nie zabraniają gminie być członkiem w kilku stowarzyszeniach. Jedynie zapis ustawy ROW mówi, że jedna gmina może być członkiem lub partnerem tylko w jednej LGD. Pani Beata Rodak dodała, że i tak tylko jedna LGD będzie mogła być wybrana do realizacji LSR na danym obszarze. Jednocześnie członkostwo stowarzyszenia w innym stowarzyszeniu w żaden sposób go nie ogranicza. Może ono normalnie funkcjonować, realizować swoje cele statutowe, wręcz być beneficjentem LSR.

Ad.6 Prezentacja projektu PROW 2014-2020 (wersja z 7 kwietnia br.) w zakresie działania LEADER.

Pan Łukasz Tomczak zaprezentował projekt PROW na lata 2014-2020 (wersja z 7 kwietnia br.) w zakresie działania LEADER, kładąc szczególny nacisk na zmiany wprowadzone w stosunku do wersji z 24 stycznia br. Przedmiotowa prezentacja stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Odpowiadając na pytanie Pana Edwarda Trojanowskiego ze Stowarzyszenia „Partnerstwo Zalewu Zegrzyńskiego” o możliwość włączenia w poczet członków wielofunduszowej LGD miasta z 50 000 mieszkańców, Pan Łukasz Tomczak wskazał na brak przepisów zakazujących takiego członkostwa. Przedstawiciel Wydziału Leader zauważył jednocześnie, iż wsparcie z PROW może być kierowane jedynie na obszary wiejskie, a obszar objęty LSR nie może liczyć łącznie więcej niż 150 000 mieszkańców.

Pani Inga Kawalek z LGD Partnerstwo Dorzecze Słupi odnosząc się do informacji nt. wsparcia przygotowawczego zapytała czy dopuszczalne jest, aby ubiegały się o nie stowarzyszenia działające na tych samych obszarach. Pani Katarzyna Zaporą z Wydziału Leader wyjaśniła, iż poszczególne gminy mogą zostać objęte wsparciem przygotowawczym tylko raz, co oznacza, że muszą zadeklarować przynależność do jednego podmiotu. Stowarzyszenia przystępując następnie do konkursu na wybór LSR będą musiały wykazać członkostwo co najmniej obszarów zgłoszonych wcześniej do wsparcia przygotowawczego.

Pan Krzysztof Kwatera zaapelował o zaprojektowanie takich kryteriów przyznawania wsparcia przygotowawczego, które będą faworyzować większe LGD, zdolne do pełnienia nowych rozszerzonych zadań i zapobiegać sztuczemu podziałowi stowarzyszeń w celu uzyskania wyższej kwoty pomocy.

Pani Renata Zielińska poinformowała, że prace nad projektem PROW zostały zakończone i został on przyjęty przez Radę Ministrów i skierowany do Komisji Europejskiej. W tym momencie niecelowe jest więc zgłaszanie dalszych uwag.. Pewnym novum, jeśli chodzi o prawne aspekty wdrożenia nowego programu, stanowi fakt, iż będzie on regulowany przez dwie ustawy: pierwsza dotyczyć będzie PROW a druga RLKS.

Pan Zbigniew Wieczorek zaprotestował przeciwko ograniczaniu w nowym okresie programowania środków LSR na projekty realizowane przez grupy poprzez przyznanie jednostkom sektora finansów publicznych możliwości wykorzystania aż 50% budżetu poddziałania „Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju”. Odnosząc się do powyższych uwag Pani Dyrektor wyjaśniła, iż wprowadzony limit ma na celu zagwarantowanie, iż sektor publiczny nie będzie jedynym beneficjentem LSR. Tylko od LGD zależy, czy podmioty te wykorzystają w całości limit 50%.

Ad. 7. Zasady realizacji instrumentu RLKS w Polsce

Rozpoczynając tę część spotkania Pani Renata Zielińska zauważyła, iż opracowany przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju we współpracy z resortem rolnictwa materiał pt. „Zasady realizacji instrumentu RLKS w Polsce” został już opublikowany i dlatego niecelowe jest zgłaszanie do niego dalszych uwag. Pani Dyrektor poinformowała ponadto, iż prezentowany dokument adresowany jest przede wszystkim do samorządów województw, jako podmiotów wdrażających PROW i instytucji zarządzających regionalnymi programami operacyjnymi. Dla LGD przygotowywany jest z kolei podręcznik z wytycznymi do opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020.

Następnie Pan Łukasz Tomczak omówił przedmiotową publikację w zakresie dotyczącym podejścia LEADER, zwracając uwagę, iż pełni ona jedynie rolę pomocniczą i nie może być traktowana w sposób wiążący. Dokument stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Pan Krzysztof Kwatera podziękował za przygotowanie „Zasad...” podkreślając, iż każdy kolejny dokument nt. RLKS wydatnie przyczynia się do zwiększenia poziomu wiedzy zainteresowanych podmiotów nt. tego instrumentu. Jednocześnie wyraził żal, iż tylko 2 województwa zdecydowały się na zastosowanie RLKS w ramach RPO, co należy traktować, jako porażkę całego środowiska działającego na rzecz rozwoju lokalnego.

Na zakończenie Pani Renata Zielińska zaapelowała o śledzenie projektów aktów wykonawczych zamieszczanych na stronach KE i poinformowała o zaplanowanym na dzień 19 maja br. spotkaniu z przedstawicielami Urzędów Marszałkowskich z Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Podlaskiego nt. wdrażania RLKS.

Sporządziła: Beata Boska-Adamczyk

Załączniki:

Załącznik nr 1 – Lista obecności

Załącznik nr 2 – Zmiana rozporządzeń dla działań 413 i 431

Załącznik nr 3 – Finansowa realizacja LSR przez LGD w ramach PROW 2007-2013

Załącznik nr 4 – Plan wskaźników w projekcie PROW 2014-2020 dla działania LEADER

Załącznik nr 5 – Forma prawna LGD w okresie 2014-2020

Załącznik nr 6 – Prezentacja projektu PROW 2014-2020 w zakresie działania LEADER

Załącznik nr 7 – Zasady realizacji instrumentu RLKS w Polsce